

فارسی نهم

مستوطه اول

(نمونه سوالات حل شده)

(تمامی حقوق متعلق به مجتمع آموزشی و پژوهشی ثمین می باشد.)

درس سیزدهم : آشنای غریبان

معنی کلمات

۱ - معنی واژه های مشخص شده را با توجه به متن بنویسید .

الف (خاموش مباش زیر این خرّقه . لباس ، جامه عارفان و درویشان

ب (نام تو رخصت رویش است و طراوت اجازه ، دستور

ج (گلزار ز عیش لاله باران شد / سلطان زمین و آسمان آمد خوشی و خرمی ، زندگی

د (آماده امر و نهی و فرمان باش / هشدار که منجی جهان آمد نجات بخش

۲ - منظور از بخش مشخص شده چه کسانی هستند ؟

میلاد گل و بهار جان آمد / برخیز که عید می کشان آمد

باده نوشان ، منظور از آن در شعر ، عارفان و عاشقان حضرت مهدی (عج) است.

معنی ابیات و عبارات

۳ - معنی ابیات زیر را به نثر روان بنویسید .

الف (نام تو رخصت رویش است و طراوت / زین سبب برگ و باران تو را می شناسند

نام تو اجازه روییدن و شادابی است و به همین علت تمام گیاهان و قطره های باران با تو آشنا هستند.

ب (پرسش تشنگی را تو آبی جوابی / ریگ های بیابان تو را می شناسند

ای امام رضا تو همچون آبی هستی که تشنگی پرسشگران را رفع می کند و آن ها را از دانش که مثل آب زلال است

سیراب می کنی و حتی ریگ های بیابان هم تو را می شناسند .

ج (اینک ای خوب فصل غریبی سر آمد / چون تمام شهیدان تو را می شناسند

ای امام خوب ، اکنون زمان غریبی و تنهایی به پایان رسید چون تمام انسان های کشته شده در راه وطن تو را می

شناسند.

د) هشدار که منجی جهان آمد .

آگاه باش که نجات دهنده جهان آمد .

ر) خاموش مباش زیر این خرقة .

در زیر این لباس آرام و ساکت نباش .

ز) برخیز که عید می کشان آمد .

بلند شو که جشن و شادمانی عاشقان و عارفان حضرت مهدی (عج) رسیده است .

درک مطلب

۴- شعر زیر را بخوانید و به سوال ها پاسخ دهید .

اینک ای خوب فصل غریبی سر آمد / چون تمام غریبان تو را می شناسند

الف) منظور از « خوب » کیست ؟

امام رضا (ع)

ب) « سر آمد » چه مفهومی دارد ؟

به پایان رسیدن

۵- در بیت « آماده امر و نهی و فرمان باش / هشدار که منجی جهان آمد » مقصود از منجی جهان کیست ؟

امام زمان (عج)

۶- مقصود شاعر از اینکه « بر جان جهان ، دوباره جان آمد » در شعر زیر چیست ؟

میلاد گل و بهار جان آمد / برخیز که عید می کشان آمد

خاموش مباش زیر این خرقة / بر جان جهان دوباره جان آمد

منظور تولد امام زمان (عج) است .

۷- منظور از « عبور » در مصراع رو به رو چیست ؟ کاش من هم عبور تو را دیده بودم .

دوران زندگی امام رضا (ع)

۸ - « گل های باغ » در مصراع « هم تو گل های این باغ را می شناسی » بر چه کسانی اشاره می کند ؟

شهیدان

۹ - بیت « چشمه های خروشان تو را می شناسند / موج های پریشان تو را می شناسند » توصیف چه کسی است ؟

الف (امام زمان (عج)   ب (پیامبر (ص)   ج (امام رضا (ع)   د (امام علی (ع)

گزینه ج صحیح است . امام رضا (ع)

دانش زبانی

۱۰ - با توجه به بیت زیر به سوالات پاسخ دهید .

هم تو گل های این باغ را می شناسی / هم تمام شهیدان تو را می شناسند

الف (نهاد را در مصراع اول و دوم مشخص کنید .

نهاد مصراع اول : تو   نهاد مصراع دوم : تمام شهیدان

ب (« را » به کار رفته در مصراع های شعر از نوع کدام « را » هستند ؟ مفعولی

ج (زمان و نوع فعل در مصراع دوم را بنویسید . مضارع اخباری

دانش ادبی

۱۱ - برای هر کدام از ابیات زیر ، دو آرایه ادبی بنویسید .

الف (چشمه های خروشان تو را می شناسند / موج های پریشان تو را می شناسند

شناختن چشمه : تشخیص / چشمه ، خروشان ، موج : مراعات نظیر

ب (پرسش تشنگی را تو آبی ، جوابی / ریگ های بیابان تو را می شناسند

تلمیح : به واقعه پرسش و پاسخ امام رضا (ع) در مقابل دانشمندان دیگر مذاهب

تشبیه : امام رضا همانند آب برای تشنگی است .

۱۲ - ردیف و قافیه را در ابیات زیر مشخص کنید.

الف (چشمه های خروشان تو را می شناسند / موج های پریشان تو را می شناسند

قافیه : خروشان و جوشان   ردیف : تو را می شناسند

ب (یوسف گم گشته باز آید به کنعان غم مخور / کلبه احزان شود روزی گلستان غم مخور

قافیه : کنعان و گلستان   ردیف : غم مخور

ج (دوستان شرح پریشانی من گوش کنید / داستان غم پنهانی من گوش کنید

قافیه : پریشانی و پنهانی   ردیف : من گوش کنید

د (ور نبود جامه اطلس تو را / دلق کهن ساتر تن بس تو را

قافیه : اطلس و بس   ردیف : تو را

۱۳ - صحیح یا غلط بودن مفهوم عبارات زیر را مشخص کنید .

الف (ردیف پیوندهای جدیدی با واژگان بیت ها پدید آورد و ظرفیت معنایی شعر را افزایش می دهد .   صحیح

ب (کلمه یا کلمه هایی که پیش از قافیه بیایند و با معنی یکسان تکرار شوند ، ردیف نام دارند .   غلط

۱۴ - نوع ردیف را در ابیات زیر مشخص کنید .

الف (با چشم ادب نگر پدر را / از گفته او میچ سر را

ردیف : را   نوع : حرف

ب (آب زنید راه را هین که نگار می رسد / مژده دهید باغ را بوی بهار می رسد

ردیف « می رسد   نوع : فعل

ج (شد نفس آن دو سه همسال او / تنگ تر از حادثه حال او

ردیف : او   نوع : ضمیر

۱۵ - آیا در بیت زیر ردیف وجود دارد ؟ چرا ؟

گلاب است گویی به جویش روان / همی شاد گردد ز بویش روان

خیر . باید توجه داشته باشید که ردیف باید هم از نظر ظاهری و هم معنایی یکسان باشد ولی در بیت بالا معنی کلمه روان در مصراع ها متفاوت است .

تاریخ ادبیات

۱۶ - جاهای خالی را در جدول پر کنید .

نام اثر	نویسنده
.....	مجد خوافی
مثنوی معنوی	.....
منطق الطیر	.....
.....	خواجه نصیر الدین توسی
قابوس نامه	.....
اسرار التوحید	.....
.....	سعدی

مجد خوافی : روضه خلد / مثنوی : مولوی / منطق الطیر : عطار نیشابوری / خواجه نصیر الدین توسی : اخلاق ناصری
عنصر المعالی کیکاووس : قابوس نامه / محمد بن منور : اسرار التوحید / سعدی : گلستان و بوستان

